

**ΑΠΟΛΥΤΗΡΙΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ Δ' ΤΑΞΗΣ ΕΣΠΕΡΙΝΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ
ΛΥΚΕΙΟΥ ΠΕΜΠΤΗ 21 ΜΑΪΟΥ 2009
ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ ΘΕΤΙΚΗΣ
ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ: ΧΗΜΕΙΑ
ΛΥΣΕΙΣ**

ΘΕΜΑ 1^ο

1.1 β

1.2 γ

1.3 δ

1.4 α Λάθος

β Σωστό

γ Σωστό

1.5 1 δ

2 β

3 α

4 γ

ΘΕΜΑ 2^ο

2.1 α. ${}_8\text{O}: 1s^2 2s^2 2p^4$

${}_{35}\text{Br}: 1s^2 2s^2 2p^6 3s^2 3p^6 4s^2 3d^{10} 4p^5$

${}_7\text{N}: 1s^2 2s^2 2p^3$

β. Μεγαλύτερη ατομική ακτίνα έχει το ${}_7\text{N}$ γιατί όπως φαίνεται και από την κατανομή των ηλεκτρονίων του, βρίσκεται πιο αριστερά στον Περιοδικό Πίνακα των στοιχείων και γνωρίζουμε ότι η ατομική ακτίνα αυξάνεται από δεξιά προς τα αριστερά στον Περιοδικό Πίνακα.

γ. $\text{H}-\ddot{\text{O}}-\ddot{\text{Br}}:$

2.2 α Το διάλυμα αυτό θα είναι όξινο

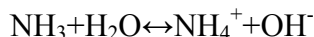
Τέτοια άλατα είναι τα άλατα του αμμωνίου με ισχυρά οξέα και τα άλατα των αμινών με ισχυρά οξέα (NH_4NO_3 , RNH_3Cl). Τα υδατικά διαλύματα των αλάτων αυτών είναι όξινα ($\text{pH} < 7$ στους 25°C), γιατί το pH τους καθορίζεται από την υδρόλυση των κατιόντων, τα οποία είναι οξέα κατά Brønsted - Lowry.

ΘΕΜΑ 4^ο

α. Έστω c η συγκέντρωση της NH_3 και α ο βαθμός ιοντισμού της.

Η αντίδραση του ηλεκτρολύτη (NH_3) με το νερό είναι αμφίδρομη και το σύστημα καταλήγει σε ισορροπία. Στο διάλυμα συνυπάρχουν ιόντα και μόρια του ηλεκτρολύτη

	NH_3	NH_4^+	OH^-
Αρχικά	c	-	-
Ιοντίζονται	αc	-	-
Παράγονται	-	αc	αc
Ιοντική Ισορροπία	$c - \alpha c$	αc	αc

Από τη σταθερά ιοντισμού παίρνουμε ότι

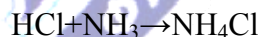
$$K_b = \frac{[\text{NH}_4^+][\text{OH}^-]}{[\text{NH}_3]} = \frac{a^2 c}{1 - a} \quad \text{Επειδή όμως } K_b/c < 10^{-2} \text{ τότε ισχύει η σχέση } K_b = a^2 c.$$

Λύνοντας ως προς α υπολογίζουμε τον βαθμό ιοντισμού $\alpha = 10^{-2}$. Επομένως η $[\text{OH}^-] = \alpha c = 10^{-2} * 10^{-1} = 10^{-3}$. Άρα το $\text{pOH} = 3$. Από την σχέση που συνδέει το pH και pOH υπολογίζουμε το $\text{pH} + \text{pOH} = 14$ άρα $\text{pH} = 11$.

β. Υπολογίζουμε τα αρχικά mol

NH_3 : $C = n/V$ $n = CV = 0,4$ Ενώ για το HCl ξέρουμε ότι $n = 0,2$.

Μετά την ανάμιξη θα πραγματοποιηθεί αντίδραση

	HCl	NH_3	NH_4Cl
Αρχικά	0,2	0,4	-
Αντιδρούν	0,2	0,2	-
Παράγονται	-	-	0,2
Τελικά	-	0,2	0,2

Παρατηρώντας τα τελικά προϊόντα διαπιστώνουμε ότι το διάλυμα που προκύπτει είναι ρυθμιστικό. Οι καινούριες συγκεντρώσεις θα είναι

NH_4Cl : $C_1 = n/V = 0,2/4 = 0,05\text{M}$

NH_3 : $C_2 = n/V = 0,2/4 = 0,05\text{M}$

Το pOH του διαλύματος που θα προκύψει μπορεί να υπολογιστεί από την εξίσωση Henderson – Hasselbalch

$$pOH = pK_b + \log \frac{c_{οξ}}{c_{βασ}}$$

Άρα το pOH είναι $pOH = pK_b + \log \frac{c_{οξ}}{c_{βασ}} = -\log 10^{-5} + \log \frac{0,05}{0,05} = 5$

Ενώ από την σχέση που συνδέει το pH και pOH υπολογίζουμε το $pH+pOH=14$ άρα $pH=9$.

